

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΒΟΡΕΙΑ ΑΜΕΡΙΚΗ (ΚΑΝΑΔΑΣ - Η.Π.Α.): ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ:

Να μελετήσετε τα στοιχεία που ακολουθούν και να βρείτε με ποιο τρόπο η γεωγραφική θέση, η μορφολογία του εδάφους και το κλίμα επηρεάζουν τη φυσική βλάστηση της Β. Αμερικής.

1. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΘΕΣΗ - ΜΕΛΕΤΗ ΤΟΥ ΧΑΡΤΗ

- *Μελετήστε το χάρτη του άτλαντά σας και κάντε τις πιο κάτω εργασίες:*
  - *Ποιες είναι οι μεγαλύτερες χώρες της Β. Αμερικής;*
  - *Δείξετε τα σύνορα ανάμεσα στον Καναδά και τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής (Η.Π.Α.).*
  - *Οι τέσσερις μεγάλες λίμνες που μοιράζεται ο Καναδάς με τις Η.Π.Α. είναι η _____, η _____, η _____ και η _____.*
  - *Το βορειότερο σημείο του Καναδά έχει γεωγραφικό πλάτος περίπου _____ μοίρες.*
  - *Το νοτιότερο σημείο του Καναδά έχει γεωγραφικό πλάτος περίπου _____ μοίρες.*
  - *Το νοτιότερο σημείο των Η.Π.Α. έχει γεωγραφικό πλάτος περίπου _____ μοίρες.*
Συγκρίνετε με το γεωγραφικό πλάτος της Κύπρου.
  - *Επισημάνετε την περιοχή των Η.Π.Α. που βρίσκεται βορειοδυτικά του Καναδά.*
  - *Υπολογίστε σε χιλιόμετρα το πλάτος του κόλπου Χάτσον και συγκρίνετέ το με το μεγαλύτερο πλάτος της Κύπρου (98 χιλιόμετρα).*

2. ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΕΔΑΦΟΥΣ

Να επισημάνετε στο χάρτη τις ακόλουθες περιοχές:

- α. Τη βόρεια περιοχή του Καναδά, που αποτελείται από βραχώδη νησιά με απότομες ακτές και πολλούς κόλπους.
- β. Τα Βραχώδη Όρη, που αρχίζουν από την Αλάσκα και φτάνουν στη Σιέρα Νεβάδα στην Καλιφόρνια.
- γ. Τα Απαλλάχια Όρη, που βρίσκονται στα ανατολικά.
- δ. Το καναδικό οροπέδιο, που βρίσκεται γύρω από τον κόλπο Χάτσον.
- ε. Την περιοχή των μεγάλων λιμνών, που βρίσκονται στα σύνορα των Ηνωμένων Πολιτειών και του Καναδά.
- στ. Τις κεντρικές και τις παράκτιες πεδιάδες, που διασχίζονται από τον ποταμό Μισσισιπή, τον τρίτο σε μήκος ποταμό του κόσμου (5969 χιλιόμετρα).

3. ΚΛΙΜΑ - ΦΥΣΙΚΗ ΒΛΑΣΤΗΣΗ

Έννοιες: τούνδρα, κωνοφόρα δέντρα, τυφώνας

Η έκταση της Βόρειας Αμερικής είναι πολύ μεγάλη. Για το λόγο αυτό, το κλίμα παρουσιάζει μεγάλες διαφορές. Αυτό οφείλεται κυρίως στους πιο κάτω παράγοντες:

- α. Τους πολικούς ανέμους, που είναι πολύ ψυχροί και ξηροί. Έτσι το βόρειο μέρος του Καναδά και η Αλάσκα, που επηρεάζονται περισσότερο από τους ανέμους αυτούς, έχουν κλίμα που χαρακτηρίζεται από δριμείς χειμώνες, πολύ σύντομα και δροσερά καλοκαίρια και από χαμηλή βροχόπτωση.
- β. Τους τροπικούς ανέμους, που είναι θερμοί και υγροί. Οι άνεμοι αυτοί επηρεάζουν τις νοτιοανατολικές περιοχές (περιοχή της πολιτείας Φλόριδας) και δημιουργούν κλίμα που χαρακτηρίζεται από πολύ θερμά και υγρά καλοκαίρια και ήπιους χειμώνες. Οι περιοχές αυτές επηρεάζονται από τους τροπικούς **τυφώνες***.

Οι κεντρικές περιοχές επηρεάζονται το χειμώνα περισσότερο από τους πολικούς ανέμους και το καλοκαίρι από τους τροπικούς ανέμους. Για το λόγο αυτό, το κλίμα εδώ είναι ηπειρωτικό, με πολύ ψυχρούς χειμώνες και θερμά καλοκαίρια.

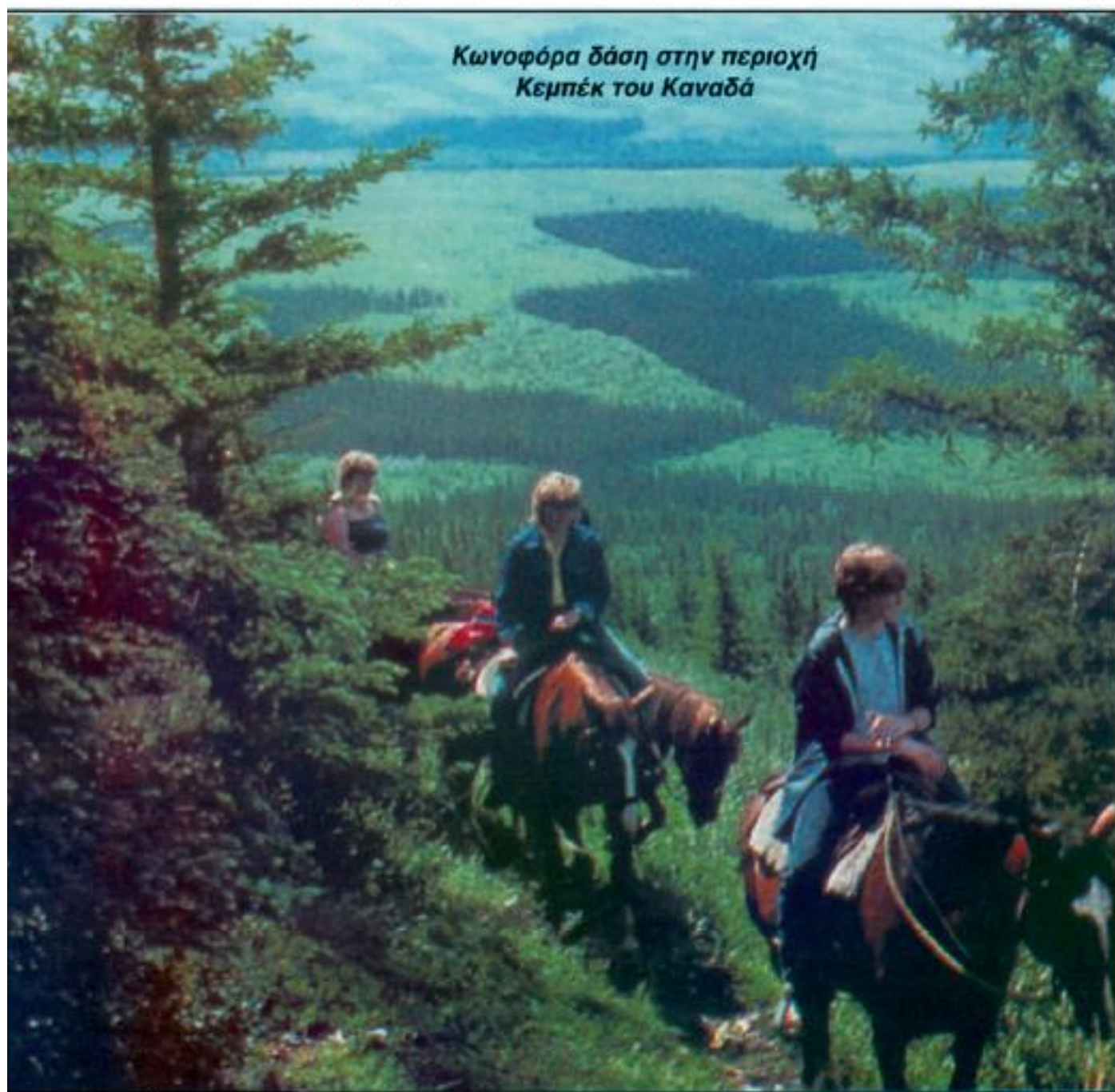
* **τυφώνας:** ισχυρή καταιγίδα με θυελλώδεις ανέμους και καταρρακτώδεις βροχές

Οι δυτικές παράκτιες περιοχές είναι πιο θερμές από τις ανατολικές, γιατί επηρεάζονται από τους θερμούς και ξηρούς ανέμους του Ειρηνικού Ωκεανού.

- γ. Τα Βραχώδη Όρη, που επιδρούν στο κλίμα της περιοχής, όπως ακριβώς το Τρόδος επηρεάζει το κλίμα της Κύπρου. Τα βουνά εμποδίζουν τους υγρούς δυτικούς ανέμους να μεταφέρουν πολλούς υδατμούς στις ανατολικές και κεντρικές περιοχές της Β. Αμερικής. Για το λόγο αυτό, οι περιοχές δυτικά της οροσειράς δέχονται περισσότερες βροχές από τις περιοχές που βρίσκονται ανατολικά της.

Ανάλογη με το κλίμα είναι και η φυσική βλάστηση που υπάρχει στην περιοχή. Στα βόρεια κυριαρχεί η **τούνδρα**. Στα νότια συναντούμε φυτά των θερμών χωρών. Ανάμεσα στις περιοχές αυτές επικρατεί μια μεγάλη ποικιλία βλάστησης. Οι μεγαλύτερες εκτάσεις καλύπτονται από **κωνοφόρα δάση**.

*Κωνοφόρα δάση στην περιοχή
Κεμπέκ του Καναδά*

**Πώς επιβιώνουν τα δέντρα των κωνοφόρων δασών
στις αρκτικές περιοχές**

- Τα φύλλα τους είναι βελονοειδή με ένα παχύ κάλυμμα προστασίας. Αυτό περιορίζει την απώλεια υγρασίας των φύλλων (διαπνοή) σε περιόδους ξηρασίας.
- Το κωνικό σχήμα των δέντρων επιτρέπει σ' αυτά να αντέχουν σε βαριές χιονοπτώσεις.
- Οι ρίζες τους είναι επιφανειακές. Έτσι δεν εισχωρούν στα πιο βαθιά στρώματα του εδάφους, που εξακολουθούν να είναι παγωμένα ακόμα και το καλοκαίρι.
- Έχουν ελάχιστες απαιτήσεις σε τροφή και μπορούν να επιβιώνουν και σε άγονα εδάφη.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΟΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟ

ΕΡΓΑΣΙΕΣ

- 1. Μελετήστε τις γραφικές παραστάσεις κλίματος για τις πόλεις Ντόουσον, Σαν Ντιέγκο, Ντένβερ, Τάμπα (Παγκόσμιος Σχολικός Άτλαντας) και κάντε τις πιο κάτω εργασίες.**

α. Συμπληρώστε:

- Το κλίμα στην περιοχή της πόλης _____ μοιάζει με το κλίμα της Κύπρου, γιατί _____.
- Την ψηλότερη θερμοκρασία και βροχόπτωση έχει η πόλη _____, διότι _____.
- Τη χαμηλότερη θερμοκρασία έχει η πόλη _____, επειδή _____.

β. Ποια περίοδο θα θέλατε να επισκεφθείτε την Αλάσκα; Τι ρούχα θα παίρνατε μαζί σας; Αιτιολογήστε την απάντησή σας.

- 2. Στη Β. Αμερική, μεταξύ του 50ού και 65ου παράλληλου, τα 250 mm ετήσιας βροχόπτωσης δημιουργούν την πλούσια βλάστηση των κωνοφόρων δασών. Η ίδια βροχόπτωση μεταξύ του 15ου και 20ού παράλληλου στην Αφρική δημιουργεί τη χαμηλή φτωχή βλάστηση της στέπας.**

Συζητήστε στην ομάδα σας και εξηγήστε το φαινόμενο αυτό. Στην απάντησή σας θα σας βοηθήσει και ο χάρτης φυσικής βλάστησης της Β. Αμερικής του Άτλαντα σας.

